

* अनुदाने *

ग्रामपंचायत कोकणा/जमी.

ग्रामपंचायतींना विकासकामांसाठी केंद्र व राज्य सरकारकडून विविध प्रकारचे अनुदान (Grants) मिळते, ज्यामध्ये प्रामुख्याने १५ वा वित्त आयोग, ग्रामविकास विभाग योजना व जिल्हा नियोजन समितीच्या निधीचा समावेश होतो. हे अनुदान पाणीपुरवठा, रस्ते, स्वच्छता, पथदिवे आणि प्रशासकीय कामकाजासाठी वापरले जाते.

ग्रामपंचायतीला मिळणारे प्रमुख अनुदान आणि योजना:

- **१५ वा वित्त आयोग अनुदान:** हे मूलभूत अनुदान आहे. याचा ६०% भाग 'टाईड' (निश्चित कामांसाठी, जसे की स्वच्छता, पाणी) आणि ४०% भाग 'अनटाईड' (स्थानिक गरजेनुसार) असतो.
- **जनसुविधा विशेष अनुदान:** ३००० पेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेल्या ग्रामपंचायतींना रस्ते, दहन-दफन भूमी, स्वच्छतागृह, पथदिवे, पेव्हिंग ब्लॉक या कामांसाठी जिल्हा नियोजन समितीमार्फत ९०% अनुदान मिळते.
- **ग्रामपंचायत कर्मचारी मानधन अनुदान:** ग्रामपंचायत कर्मचाऱ्यांच्या वेतनासाठी राज्य सरकारकडून विशेष अनुदान (५०% पर्यंत) दिले जाते.
- **तीर्थक्षेत्र विकास अनुदान:** 'क' वर्ग तीर्थक्षेत्रांच्या विकासासाठी व सुविधांसाठी विशेष निधी.
- **मागासवर्गीय विकास निधी:** ग्रामपंचायतीच्या उत्पन्नातील १५% रक्कम मागासवर्गीयांच्या उन्नतीसाठी खर्च करणे अनिवार्य आहे.

निधीचा वापर:

हा निधी सरपंच व ग्रामसेवक यांच्यामार्फत ग्रामसभेच्या मंजूरीने गावातील रस्ते, पाण्याची व्यवस्था, आरोग्य सुविधा, आणि इतर पायाभूत सुविधांसाठी वापरला जातो.